

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 24 maart 2009
Naam opsteller : Martijn Schroor
Informatie op te vragen bij : Opsteller
Portefeuillehouders : Else Trap

Onderwerp: wijziging van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2009

Aan de raad,

<p>Beslispunt:</p> <ul style="list-style-type: none">- de gewijzigde Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bergen, inclusief het verruimde artikel 39, vast te stellen en de Verordening voorzieningen onderwijs Bergen van juni 2006 in te trekken- het college mandaat te geven om de huidige capaciteit van de basisscholen, volgens het nieuwe ruimtebehoeftemodel vast te stellen.- in het kader van de deregulering de Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid in te trekken.- de volgende overleg structuur met de schoolbesturen vast te stellen: tot het instellen van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) treedt de portefeuillehouder tweemaal per jaar in overleg met de schoolbesturen over onderwijshuisvesting en het lokaal onderwijsbeleid. Na het vaststellen van de LEA, wordt de frequentie van het overleg over onderwijshuisvesting teruggebracht naar minimaal één keer per jaar.

1. Waar gaat dit voorstel over?

Dit voorstel behelst twee onderdelen; de aanpassing van de Verordening voorzieningen onderwijs Bergen en het intrekken van de Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid.

A. Wijzigen Verordening Voorzieningen onderwijs Bergen

Aard van de Verordening

De Verordening Voorzieningen onderwijs Bergen is het formele toetsingsinstrument in het kader van de onderwijshuisvesting en vindt zijn grondslag in de diverse onderwijswetten. Gebruikers van deze Verordening zijn naast de gemeente de negen schoolbesturen van onze gemeente. Anderen kunnen geen beroep doen op de bepalingen uit de Verordening. Vanaf 1997 heeft de gemeente gekozen om het VNG model integraal over te nemen, zo ook de meest recente aanpassingen.

Waarom wijzigen

Het resultaat van de decentralisering van de onderwijshuisvesting van Rijk naar gemeenten in 1997 is succesvol. De overgang van verantwoordelijkheden is zonder grote problemen verlopen. Diverse onderzoeken wijzen uit dat de huisvesting van scholen bij gemeenten in goede handen is. Desondanks is verbetering noodzakelijk en mogelijk op een aantal terreinen. Het aanpakken van de Verordening die de huisvesting op lokaal niveau regelt, is daarbij de sleutel. Vandaar dat door onderzoeksbureau DHV, in opdracht van de VNG, een project is opgestart met als doel de onderwijshuisvestingsverordening te vereenvoudigen.

Het onderzoek richtte zich op een eenvoudiger en eenvormiger methode in de modelverordening waardoor een grotere flexibiliteit ontstaat voor het realiseren van uitbreiding en nieuwbouw van scholen. In 2008 zijn de voorstellen van het onderzoek overgenomen door de VNG in een nieuwe Modelverordening Voorzieningen onderwijs.

Welke wijzigingen

Naast veel procedurele aanpassingen is de belangrijkste inhoudelijke wijziging in de Verordening het ruimtebehoeftemodel voor het (speciaal) basisonderwijs, met name verwoord in bijlage 3 van de Verordening. Grondslag van de aanpassing van het ruimtebehoeftemodel is drieledig; *betere aansluiting bij de (toenemende) diversiteit in het onderwijs; vereenvoudiging en vermindering regels en administratieve last; en wijziging Bouwbesluit*. Het ruimtebehoeftemodel werd al gebruikt voor de voortgezet onderwijs scholen. Dit model gaat uit van een ruimtebenadering in plaats van de traditionele klassenbenadering.

Deze benadering zorgt ervoor dat basisschoolbesturen meer vrijheid krijgen om in de toekomst scholen efficiënt en passend binnen hun leerconcept in te richten. Deze aanpassing heeft dus gevolgen voor toekomstige nieuwbouw en uitbreiding van scholen, voor de huidige scholen heeft het geen gevolgen.

Gevolgen voor de schoolbesturen

Hoewel de insteek van de aanpassingen van de Verordening is dat de schoolbesturen er beter van worden door ze meer vrijheid te geven, hebben enkele schoolbesturen (verwoord in een brief van st. Flore) aangegeven dat zij mogelijke problemen voorzien bij de toepassing van het ruimtebehoeftemodel voor de basisscholen. Zij voorzien knelpunten bij nieuwbouw, de realisatie van een tweede speellokaal en bij de materiele instandhouding. Zij wilden derhalve de vaststelling van de Verordening uitstellen tot het moment dat alle gevolgen duidelijk zijn. Echter de schoolbesturen waren niet in staat om de door hun verwachte problemen te concretiseren naar de Bergense situatie. Door ons college is de inschatting gemaakt, dat de door de schoolbesturen genoemde knelpunten, niet of nauwelijks voor onze gemeente van toepassing zijn. Immers bij aanvragen voor nieuwbouw wordt altijd gekeken naar meer dan alleen de bepalingen uit de Verordening en loopt de advisering via een separaat (raads)traject. Daarnaast heeft de gemeente geen scholen die groot genoeg zijn om een tweede speellokaal te hebben. Dit speelt meer bij grotere scholen in de grote steden. Tenslotte loopt de bekostiging van de materiele instandhouding via het Rijk, hier heeft de gemeente helemaal geen rol in.

Uitbreiding ten opzichte van de VNG-modelverordening

Daar niet voor de volle honderd procent kan worden gesteld dat de door de schoolbesturen genoemde knelpunten niet van toepassing voor Bergen zijn en om de vaststelling van de Verordening niet uit te stellen, is in overleg met de schoolbesturen de hardheidsclausule van artikel 39 uitgebreid tot:

Het college handelt overeenkomstig de verordening, tenzij dat voor één of meer schoolbesturen gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de verordening te dienen doelen.

Door deze uitbreiding kan het schoolbestuur, indien in de toekomst toepassing van deze Verordening en dan met name toepassing van het ruimtebehoeftemodel de schoolbesturen onredelijke benadelen, hierop een beroep doen. Daar de insteek van ons college is om in goed overleg met de schoolbesturen er uit te komen, wordt verwacht dat dit artikel in de praktijk niet of nauwelijks zal worden gebruikt.

Nulmeting capaciteit schoolgebouwen

Door toepassing van het nieuwe ruimtebehoeftemodel voor de basisscholen is het van belang dat er een nulmeting plaatsvindt. Deze nulmeting zorgt ervoor dat voor toekomstige uitbreiding en nieuw bouw gebruik kan worden gemaakt van de capaciteitsbepaling volgens het nieuwe ruimtebehoeftemodel.

Op dit moment wordt door Asset Facility Management een nulmeting opgesteld, deze is niet tijdig klaar om via het raadsbesluit van 24 maart 2009 vast te stellen. Derhalve wordt uw raad voorgesteld om uw college mandaat te geven om de oppervlakte van de basisscholen via het nieuwe model vast te stellen.

Gevolgen voor de raad

Voor uw raad heeft de gewijzigde Verordening in beginsel geen gevolgen. Sinds 2006 is uw college verantwoordelijk voor het jaarlijks opstellen van de programma onderwijshuisvesting, dit als onderdeel van het Integraal Huisvestings Plan (IHP). Binnen de jaarlijkse gemeentebegroting is zowel een budget in de exploitatie als in het investeringsschema opgenomen ter dekking van de toegekende voorzieningen. Er wordt gestreefd om alle jaarlijkse onderwijshuisvestingsvoorzieningen te dekken binnen deze bedragen. Indien dit door de grootte van de toe te kennen voorziening niet mogelijk is, gedacht moet worden aan nieuwbouw van een school, dan wordt deze voorziening in het kader van het budgetrecht separaat aan de raad voorgelegd.

Gezien het zeer technische karakter van de Verordening wordt uw raad geadviseerd om in hoofdlijnen deze te bestuderen. Aangezien het merendeel hetzelfde is gebleven ten opzichte van de Verordening uit 2006. Voor de geïnteresseerden is een bijlage van de VNG toegevoegd waarin de wijzigingen worden toegelicht.

Voorstel

Gelet op de overeenstemming die reeds is bereikt met de schoolbesturen wordt geadviseerd de gewijzigde Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bergen, inclusief het verruimde artikel 39, vast te stellen.

B. Intrekken Verordening Overleg Lokaal onderwijsbeleid (“OOGO-verordening”)

Op grond van nationale wetgeving is het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) verplicht en moet door de raad een procedure worden vastgesteld. De wet schrijft geen (afzonderlijke) OOGO-verordening voor. Voorheen beschreef de verordening dat het OOGO ook gericht kan zijn op onderwijsachterstandenbeleid. In de huidige verordening is dit niet meer het geval; het OOGO is alleen nog gericht op de onderwijshuisvesting. Hierdoor is een verordening een te zwaar instrument geworden. Het doel kan ook bereikt worden door de procedure op te nemen in een raadsbesluit.

Met de schoolbesturen is overeengekomen dat tot het moment van instellen LEA (lokaal educatieve agenda) twee maal per jaar bijeen wordt gekomen. Tijdens dit overleg zullen naast de onderwijshuisvestingszaken ook lokaal onderwijszaken aan bod komen.

Na het instellen van LEA, zal het overleg over de onderwijshuisvesting minimaal één keer per jaar worden gehouden. In het kader van efficiënt werken is met de schoolbesturen afgesproken om die zaken die schriftelijk afgehandeld kunnen worden, daadwerkelijk schriftelijk af te handelen.

Gelet op de overeenstemming met de schoolbesturen wordt de raad voorgesteld de Verordening Overleg Lokaal onderwijsbeleid in te trekken. Tevens wordt voorgesteld de volgende overlegstructuur met de schoolbesturen vast te stellen: tot het instellen van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) treedt de portefeuillehouder tweemaal per jaar in overleg met de schoolbesturen over onderwijshuisvesting en het lokaal onderwijsbeleid. Na het instellen van de LEA, wordt de frequentie van het overleg over onderwijshuisvesting teruggebracht naar minimaal één keer per jaar.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Door het vaststellen van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bergen geeft de raad het college de kaders waarbinnen de voorzieningen onderwijshuisvesting worden getoetst.

3. **Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?**

raadsbevoegdheid.

4. **Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?**

De gebruikers van deze Verordening zijn de gemeente en de negen schoolbesturen van de gemeente Bergen.

5. **Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?**

Daar overeenstemming is met de schoolbesturen over de gewijzigde Verordening zijn er geen andere mogelijkheden noodzakelijk om het doel te bereiken.

6. **Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?**

Indien uw raad de gewijzigde Verordening vaststelt dan gaat de Verordening acht dagen na publicatie van kracht (april 2009).

7. **Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?**

Aan de gewijzigde Verordening zijn geen middelen gemoeid.

De speelruimte van ons college ten aanzien van het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting is ongeveer € 600.000 aan exploitatie en € 450.000 aan investeringen. Deze bedragen zijn structureel in de begroting opgenomen. De laatste jaren blijkt dit bedrag voldoende om de jaarlijkse onderwijshuisvesting voorzieningen te bekostigen. Dit wordt ook het kader waarbinnen de nieuwe voorzieningen dienen bekostigd te worden. Voor mogelijke toekomstige nieuwbouwaanvragen zal een separaat (raads)besluittraject met een alternatieve financiële dekking worden doorlopen.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit;
2. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bergen 2009 (pagina 1 tot en met 76);
3. Toelichting bij de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bergen 2009 (pagina 77 tot en met 134).
4. VNG toelichting op de wijzigingen van de Verordening;
5. Reactie st. Flore (kenmerk: 0814709)

Bergen,

College van Bergen

R. Groninger,
Secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester